

ادبیات زنانه، ادبیات مردانه

می‌توان گفت که ادبیات ظرف است و در این ظرف، هر مظلوفی را می‌توان ریخت و موضوع‌هایی از این دست که این شماره پژوهشنامه به آن پرداخته نیز می‌تواند به متابه مظلوف برای ظرف ادبیات باشد.

و می‌توان گفت که میان زبان زنانه و مردانه و در نتیجه، ادبیات زنانه و مردانه و حتی میان خوانش زنان و مردان تفاوت وجود دارد.

و می‌توان سخن‌های دیگری از زوایای مختلف درباره جنسیت و ادبیات گفت، اما در هر حال، نمی‌توان این موضوع مهم را نادیده گرفت. ما چه قائل به زنانه و مردانه بودن ادبیات باشیم و چه نباشیم، نمی‌توانیم از کنار این موضوع بی‌اعتنا بگذریم.

ناگفته پیداست که افزایش بحث‌های مربوط به مسایل زنان و دختران در سال‌های اخیر، در توجه به این ضرورت بی‌تأثیر نبوده است. با این حال، کوشش کرده‌ایم به عنوان پژوهشنامه، برخوردی علمی با این موضوع داشته باشیم و به دام یکسونگری و مطلق‌اندیشی نیفتیم.

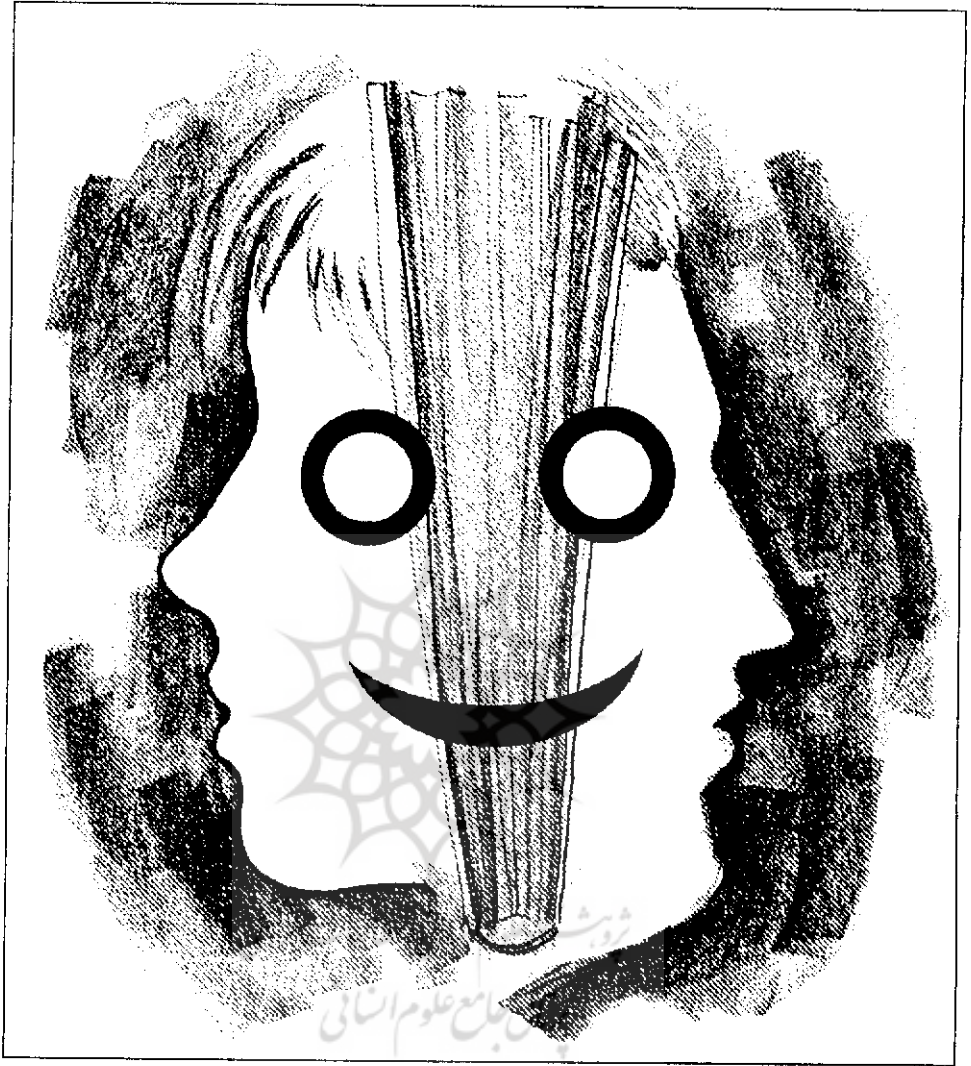
البته، بحث درباره این موضوع نیازمند پاسخ دادن به پرسش‌هایی است. نه این که این پرسش‌ها پاسخی یگانه داشته باشند،

بلکه جهت‌گیری هر کس در این موضوع را انتخاب او از میان پاسخ‌های هر پرسش سامان می‌دهد.

این موضوع دایره‌ای وسیع را در برمی‌گیرد. از یک سو با فمینیسم در ارتباط است و بحث‌های برابری طلبانه بین زنان و مردان و دختران و پسران و نیز با کلیشه‌های تبعیض جنسی ارتباط پیدا می‌کند و از یک سو با نقد فمینیستی. از یک سو وارد حوزه جامعه‌شناسی ادبیات می‌شود و از سوی دیگر وارد حوزه نقد ادبیات.

همین گستردگی موضوع، باعث شد که بحث درباره این موضوع به دو شماره پژوهشنامه موقوف شود.

در این شماره، هم به مباحث نظری پرداخته شده و هم به مطالعات موردی. شهره کسادی، در مقاله فمینیسم «خاستگاه‌ها و نگرش‌ها» با توضیح درباره فمینیسم، به خاستگاه‌ها و انواع آن پرداخته و به رابطه زبان و ادبیات نیز اشاره‌ای کوتاه کرده است. فرصت‌های اجتماعی برابر، نوشته حمید نوایی لواسانی نیز همین این نکته است که ادبیات کودک و نوجوان، بیشتر بازتابنده شرایط و باورهای اجتماعی است تا ارائه‌کننده الگوهای جدید در روابط و

نقش‌های برابر دختران و پسران.

مقاله شکوه حاجی‌نصرالله، با عنوان «نقش الگوهای جنسیتی برای کودک ایرانی» مطالعه‌ای موردی است روی کتاب‌های کودک. مقاله‌های خارجی نیز هم به مطالعات موردی پرداخته‌اند و هم بحث‌های نظری را شامل شده‌اند. گذشته از این، گفت‌وگو با آن

مک کافری، تجربه‌هایی از زندگی یک نویسنده زن را از این زاویه در اختیار خواننده قرار می‌دهد، ضمن این‌که دیدگاه‌های ۱۰ کارشناس، نویسنده و مترجم ایرانی نیز می‌تواند به گفت‌وگویی مؤثر در این زمینه دامن بزنند.

دبیر تحریریه